SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:330

av Peter Eriksson (SD)

Översyn av knivlagen för att säkerställa att laglydiga jägare och yrkesutövare inte drabbas

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av knivlagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga undantagen i knivlagen för jakt, fiske, jord- och skogsbruk, friluftsliv samt yrkesmässig användning av kniv och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid en översyn särskilt beakta att personer med vapenlicens redan omfattas av en fortlöpande lämplighetsprövning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Knivlagen infördes för att motverka våldsbrott och öka tryggheten på allmänna platser. Syftet var att förhindra att knivar och andra farliga föremål bärs i miljöer där de kan användas i brottsliga sammanhang. Detta är ett viktigt syfte som alltjämt bör värnas.

Samtidigt måste lagstiftningen vara proportionerlig och träffa rätt. Under senare år har flera uppmärksammade fall visat att laglydiga jägare och andra personer med ett legitimt behov av kniv riskerar att hamna i rättsliga processer eller få utrustning beslagtagen trots att innehavet har en tydlig koppling till jakt, fiske eller yrkesutövning.

För jägare är kniven ett nödvändigt redskap. Detsamma gäller för fiskare, lantbrukare, skogsägare, renskötare, hantverkare och andra som använder kniv som ett naturligt arbetsredskap i vardagen. När dessa grupper omfattas av regler som i första hand skapats för att bekämpa kriminalitet uppstår en obalans mellan lagens syfte och dess tillämpning.

Det bör också framhållas att många jägare redan omfattas av en omfattande lämplighetsprövning genom sitt innehav av vapenlicens. Tillståndet bygger på att den enskilde bedöms som lämplig och kan omprövas om nya omständigheter framkommer. Den som innehar jaktvapen står därmed redan under en betydligt större kontroll än vad som gäller för många andra grupper i samhället. Polismyndigheten har möjlighet att fortlöpande ompröva lämpligheten att inneha vapen om exempelvis brottslighet, missbruk eller andra omständigheter kommer till myndighetens kännedom.

Mot denna bakgrund framstår det som orimligt att laglydiga jägare, som fortlöpande står under samhällets kontroll och bedömts lämpliga att inneha skjutvapen, ska riskera att hamna i rättsliga processer på grund av innehavet av de jaktknivar som är en naturlig del av jaktutövningen. Lagstiftningen bör riktas mot dem som bär kniv i brottsligt syfte, inte mot personer som redan visat sig vara laglydiga och vars knivinnehav är direkt kopplat till jakt, fiske eller annan legitim verksamhet.

Förtroendet för lagstiftningen stärks när regler uppfattas som rimliga och ändamålsenliga. Om lagar som är avsedda att bekämpa kriminalitet i stället träffar personer som använder knivar som arbetsredskap eller inom ramen för lagliga fritidsaktiviteter riskerar respekten för lagstiftningen att minska.

Det finns därför skäl att genomföra en översyn av knivlagen för att säkerställa att lagstiftningen träffar de personer den är avsedd för. En sådan översyn bör särskilt analysera om undantagen för jakt, fiske, friluftsliv, jord- och skogsbruk samt olika yrkesgrupper behöver förtydligas för att skapa ökad rättssäkerhet och en mer enhetlig tillämpning i hela landet.

Peter Eriksson (SD)